

**ИЗВЈЕШТАЈ О ОСТВАРЕЊУ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ
СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА ГРАДА БИЈЕЉИНА ЗА 2017. ГОДИНУ**

Бијељина, март 2018.године

САДРЖАЈ

1. УВОД.....	4
2. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И ПРИОРИТЕТИ.....	5
2.1. <i>Визија</i>	5
2.2. <i>Секторски циљеви</i>	5
2.3. <i>Кључни приоритети и фокуси за 2017. годину</i>	6
2.4. <i>Збирни преглед приоритетних пројеката и оквира за њихово финансирање обухваћених Планом имплементације 2016-2018. година</i>	7
3. ПРЕГЛЕД ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ СТРАТЕГИЈЕ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА	9
3.1. <i>Сажет осврт на претходни период имплементације</i>	9
3.2. <i>Преглед имплементације Стратегије у извјештајној 2017.години</i>	9
3.3. <i>Кључни резултати и остварени напредак</i>	11
3.4. <i>Вертикална и хоризонтална усклађеност и ниво интегрисаности</i>	16
3.5. <i>Реализовани Пројекти који нису планирани Стратегијом, а допринијели су значајном развоју Града</i>	16
4. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ КАПАЦИТЕТИ ГРАДСКЕ УПРАВЕ И САРАДЊА СА БИТНИМ АКТЕРИМА.....	21
5. КЉУЧНИ МАКРОЕКОНОМСКИ ПОКАЗАТЕЉИ	22
6. ЗАКЉУЧЦИ, ПОУКЕ И ПРЕПОРУКЕ	24

ИЗВРШНИ САЖЕТАК

Извјештај о имплементацији Стратегије интегрисаног развоја Града Бијељина (2014-2023.година) има за циљ да покрене све битне актере на размишљање и допринос бољем доношењу одлука о реализацији стратешких приоритета економског, друштвеног развоја и заштите животне средине, у оквиру дефинисана 4 стратешка циља као и 16 секторских циљева.

Годишњим Планом имплементације Стратегије развоја Града Бијељина за 2017. годину предвиђено је спровођење 31 пројекта, и то: **14** пројеката у склопу економског сектора (укупне вриједности **6.556.600,00 КМ**), **12** пројеката у склопу еколошког сектора (укупне вриједности **21.443.891,00 КМ**) и **5** пројеката у друштвеном сектору (укупне вриједности **550.000,00 КМ**). Укупна вриједност планираних пројеката износи **28.550.491,00 КМ**.

Укупна вриједност имплементираних пројеката у 2017. години је **7.340.628,00 КМ**, што је **26%** у односу на пројектовани финансијски оквир. Од овог износа 60% реализовано је кроз буџет Града, а 40% из екстерних извора.

Један од најзначајнијих пројеката је *Изградња колектора број 5. и број 2.* (13.929.826,00 КМ), за који је планиран наставак реализације у 2018.години, *Изградња главног секундарног транспортног гасовода* (5.680.000,00 КМ), и *Асфалтирање путева, улица и пјешачко бицикличких стаза* (860.000,00 КМ). Реализација ових пројеката директно доприноси остварењу СЦ3 и СЦ4.

У складу са дефинисаним секторским циљевима, кључни приоритети у економском сектору су развој МСП (80.000,00КМ), што је успјешно реализовано, док су пројекти планирани за унапређење пољопривредног развоја (6.131.600,00КМ) нису реализовани према планираној динамици. Реализација ових пројеката директно доприноси стварању СЦ1, СЦ2, односно стварању бољег пословног окружења и привлачењу инвеститора.

У погледу кључних приоритета и фокуса, од улагања у друштвени сектор значајан је пројекат *Наставак изградње основне школе у Лединцима* (300.000,00 КМ), као и *Изградња новог Центра за социјални рад и Дневног центра за дјецу са сметњама у развоју* (200.000,00 КМ). Реализација оба пројекта се одвијала по плану у 2017. години и планиран је завршетак у 2018. години. Реализација ових пројеката директно доприноси остварењу СЦ3.

Мада је за 2017. годину планирано и низ пројеката из пољопривреде као што су: *Организовање пољопривредног кластера, Организовање и оснивање нових и ревитализација постојећих пољопривредних задруга, Подришка развоју органске производње, Сертификација пољопривредних произвођача на подручју Семберије*, услед незаинтересованости пољопривредних произвођача ови пројекти нису реализовани и заустављени су. У наредном периоду планира се и *Израда плана стратешког развоја пољопривреде*, као и редефинисање планова и приоритета у реализацији пројеката из сектора пољопривреде.

Када је ријеч о закључцима и корективним акцијама у погледу претходне године, највеће препреке су се односиле на ограничена финансијска средства како из властитих тако и екстерних извора, што упућује да у наредном периоду још више пажње треба бити посвећено стварању бољег пословног окружења и амбијента за привлачење нових

инвестиција, као и реалнијем планирању средстава за реализацију пројеката. Значајно је истаћи да је Град Бијељина, међу четири прве прве локалне заједнице у БиХ, успио испунити услове и добити сертификат као локална заједница са повољним пословним окружењем (BFC SEE - Business Friendly Certificate South East Europe). Овај сертификат представља потврду да Градска управа Града Бијељина нуди инвеститорима услуге високог квалитета олакшавајући њихово пословање и да непрестано ради на побољшању пословног амбијента у локалној заједници, што представља предуслов за горе поменуте активности.

1. УВОД

Циљ овог извјештаја је да на једноставан и јасан начин представи резултате имплементације Стратегије интегрисаног развоја Града Бијељина током 2017. године. Документ такође садржи поуке и препоруке за будући рад и предлаже мјере за побољшање процеса и резултата имплементације Стратегије. Његова сврха је да покрене све битне актере на размишљање и допринесе остварењу стратешких и секторских циљева и буде од помоћи у доношењу одлука о приоритетима у наредним годинама.

Стратегија интегрисаног развоја Града Бијељина за период 2014 - 2023. година (у даљем тексту: Стратегија) усвојена је на 17. сједници Скупштине Града Бијељина, одржаној дана 27.12.2013.године, као кључни стратешко-плански документ Града, који треба да подстиче будући раст и развој заједнице. Она представља оквир за дефинисање заједничких циљева, подстицање локалних снага, али и одговор на изазове будућег развоја града и свеукупног живота у њему. Као таква, Стратегија интегрисаног развоја је у складу са стратегијама и политикама на вишим нивоима власти, и то прије свега са Развојном стратегијом БИХ 2010-2014, Стратегијом социјалне укључености из 2010, али и са другим секторским стратегијама на државном и ентитетском нивоу.

Стратегију интегрисаног развоја је израдио Развојни тим Града Бијељина у оквиру Пројекта интегрисаног локалног развоја (ILPD), који представља заједничку иницијативу Развојног програма Уједињених нација (UNDP) и Швајцарске агенције за развој и сарадњу (SDC). У изради су учествовала бројна радна тијела која је именовано Градоначелник, уз пуно учешће јавног, приватног и невладиног сектора.

Подаци који су кориштени приликом израде Извјештаја прикупљани су континуирано од релевантних одјељења Градске управе одговорних за праћење имплементације пројеката, као и носилаца имплементације. Помоћу секторских показатеља прати се допринос пројеката остварењу секторских циљева, а макроекономски показатељи омогућавају праћење трендова и поређење Града са трендовима на нивоу ентитета и државе. На основу прикупљених и систематизованих података и информација од стране Одсјека за локални економски развој и европске интеграције, Координационо тијело прати имплементацију Стратегије развоја Града, врши анализу и вредновање процеса имплементације Стратегије.

2. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И ПРИОРИТЕТИ

2.1. Визија

На тремеђи панонске равнице, град Бијељина, универзитетски, културни, здравствени и спортски центар и лидер економског развоја семберско-мајевичког и доњеподрињског региона, кроз савремени и интегрисани приступ развоју привреде, пољопривреде и заштите животне средине креира заједницу успјешних и образованих људи, у којој се квалитетно живи и стварају једнаке могућности за све.

План интегрисаног, одрживог развоја града Бијељина заснива се на остварењу четири стратешка циља:

1. Изграђена јака и конкурентна привреда која оптимално користи географске, друштвене, инфраструктурне и људске ресурсе.
2. Развијена и конкурентна модерна пољопривреда заснована на примјени најновијих стандарда у производњи здравствено безбједне хране чији је пласман унапријед дефинисан.
3. Подмлађена високообразована заједница са развијеном, квалитетном и приступачном друштвеном инфраструктуром, квалитетним јавним услугама, унапријеђеном социјалном заштитом и једнаким могућностима за све.
4. Успостављен интегрисани приступ заштити животне средине у складу са ефективним коришћењем природних ресурса, енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије.

2.2. Секторски циљеви

Приоритетни сектори за развој града Бијељина су: економски развој, друштвени развој и заштита животне средине. У оквиру ових сектора, дефинисани су слjedeћи циљеви:

Економски развој

1. Повећати број МСП-а за најмање 50 са порастом броја запослених у том сектору за најмање 150 до краја 2018. године
2. Отварање најмање 2 нова производна погона са најмање 100 запослених у оквиру постојећих индустријских зона до краја 2018. године.
3. Програмима суфинансирања запошљавања и отварања нових радних мјеста остварити пораст броја запослених до 500 у односу на постојеће стање.
4. Реализацијом Стратегије развоја туризма општине Бијељина до 2017. године повећати попуњеност смјештајних капацитета за 20%.
5. Активностима унапређења квалитета инфраструктуре омогућити радни ангажман за најмање 50 радника на годишњем нивоу.
6. Повећати приходе пољопривредних произвођача за 15% кроз активности организовања произвођача, јачања материјалних ресурса и људских капацитета.

Друштвени сектор

1. До 2018. год. унаприједити образовну понуду и за 15% повећати обим услуга за младе и студенте.
2. Најмање 20% од укупног броја дјеце ће бити укључено у предшколско васпитање и образовање до 2018. године.
3. До 2018. год. створити просторно-техничке предуслове за унапређење културне понуде града и повећање броја корисника спортско-рекреативних активности за 15%.
4. До 2018. године обезбиједити приступачност јавних објеката и услуга за лица са инвалидитетом и повећати обухват рањивих група становништва социјалним услугама за 15%.
5. Унаприједити постојеће облике комуникације локалне управе са грађанима увођењем е-Скупштине и електронских јавних услуга до 2018. год.

Заштита животне средине

1. До 2018. год успоставити и учинити доступном базу података о квалитету ваздуха, земљишта и воде, која је неопходна за константно праћење стања животне средине.
2. Израђеном и усвојеном просторно планском документацијом за период 2015-2024. година, Град Бијељина кроз нове економске пројекте и пројекте инфраструктуре побољшава стање животне средине.
3. До краја 2018. године смањити загађење земљишта, површинских водотокова и подземних вода, нетретираним отпадним водама за 20%.
4. Одрживо управљати и уредити додатних 20 ha јавних површина на подручју Града Бијељина.
5. Реализацијом мјера енергетске ефикасности и примјеном обновљивих извора енергије до 2018. године смањити емисије стакленичких гасова за 17% на подручју Града Бијељина.

2.3. Кључни приоритети и фокуси за 2017. годину

Годишњим Планом имплементације Стратегије развоја Града Бијељина за 2017. годину предвиђено је спровођење 31 пројекта, и то: 14 пројеката у склопу економског сектора (укупне вриједности 6.556.600,00 КМ), 12 пројеката у склопу еколошког сектора (укупне вриједности 21.443.891,00 КМ) и 5 пројеката у друштвеном сектору (укупне вриједности 550.000,00 КМ). Укупна вриједност планираних пројеката износи 28.550.491,00 КМ.

Планирано је да се највећи дио средстава реализује у оквиру сектора заштите животне средине, у износу од **21.295.826,00**. У оквиру заштите животне средине планирани су следећи пројекти: *Изградња колектора број 5. и број 2.* (13.929.826,00 КМ), за који је планиран наставак реализације у 2018. години, *Изградња главног секундарног транспортног гасовода* (5.680.000,00 КМ), и *Асфалтирање путева, улица и пјешачко бицикличких стаза* (860.000,00 КМ). Реализација ових пројеката директно доприноси остварењу СЦ3 и СЦ4.

У складу са дефинисаним секторским циљевима, кључни приоритети у економском сектору су развој МСП (80.000,00КМ) и пољопривредни развој (6.131.600,00КМ), као и

друге активности у циљу стварања бољег пословног окружења и привлачења инвеститора. Реализација ових пројекта директно доприноси остварењу СЦ1, СЦ2.

За развој друштвеног сектора планирано је 550.000,00 КМ како би се наставила улагања планирана у 2017. години, а односи се прије свега на значајне инфраструктурне пројекте. Што се тиче кључних приоритета, од улагања у друштвени сектор значајан је пројекат *Наставак изградње основне школе у Лединцима* (300.000,00 КМ), као и *Изградња новог Центра за социјални рад и Дневног центра за дјецу са посебним потребама* (200.000,00 КМ) али и програми који се прије свега тичу очувања породице, брига о старим и особама са инвалидитетом (40.000,00 КМ). Реализација ових пројекта директно доприноси остварењу СЦ3.

2.4. Збирни преглед приоритетних пројеката и оквира за њихово финансирање обухваћених Планом имплементације 2016-2018. година

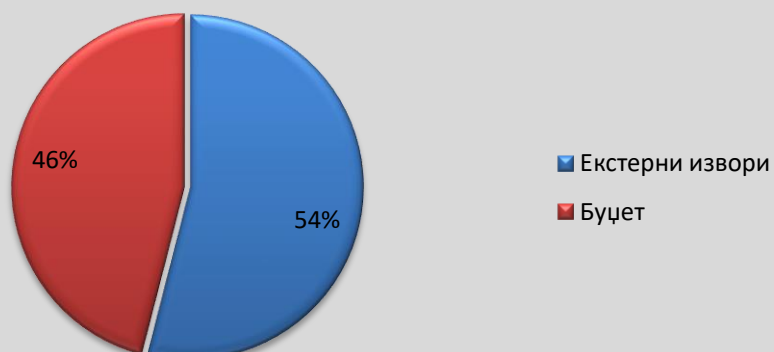
За плански период 2016-2018. година укупно је планирано 56 пројеката, од којих се већина пројеката односи на пренесене, раније започете пројекте. Посматрајући по развојним секторима за период 2016-2018. година, у склопу економског сектора је укупно планирано 21, у друштвеном сектору 20 пројеката, те у сектору заштите животне средине планирано је 15 пројеката.

Графикон 1. Структура пројеката по секторима

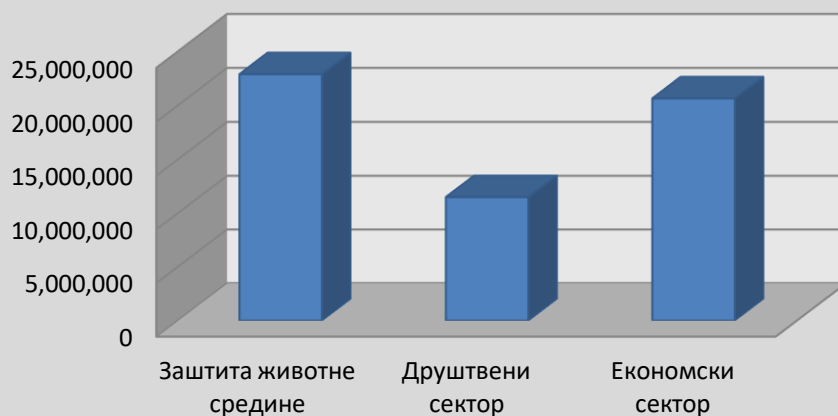
За реализацију ових пројеката планирано је 55.074.257,00 КМ. У 2016. години остварено је 3.453.126,00 КМ, што је око 11% у односу на пројектовани финансијски оквир, а у 2017. години остварено је 7.340.628,00 КМ, што је 26% у односу на пројектовани финансијски оквир, од чега је за обје године 54% остварено из екстерних извора. Екстерни извори подразумијевају кредит, државу, донаторе, али и јавна и приватна предузећа, с обзиром да су носиоци одређеног броја пројеката из Стратегије, јавна и приватна предузећа која се не финансирају из буџета Града.

Графикон 2: Структура финансирања пројеката

Планирано је да се највећи дио средстава реализује у сектору заштите животне средине 22.906.500,00КМ, док је за економски развој планирано 20.660.105,00 КМ и за друштвени развој 11.507.652,00 КМ.

Графикон 3. Структура финансирања по секторима

На основу приложене статистике, уочава се да су за друштвени развој планирана несразмјерно мала средства, у односу на сектор економског развоја и заштите животне средине. У економском сектору, највише средстава је планирано за подстицаје за пољопривредни развој (нарочито развој сточарства). Највећа улагања планирана су у области саобраћајне и комуналне инфраструктуре.

3. ПРЕГЛЕД ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ СТРАТЕГИЈЕ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА

3.1. Сажет осврт на претходни период имплементације

Годишњим планом имплементације за 2017. годину предвиђено је спровођење 31 пројекта укупне вриједности 28.550.491,00 КМ. У 2017. години започета је имплементација 25 пројеката, од којих су 5 у потпуности завршени. Укупна вриједност имплементираних пројеката је 7.340.628,00 КМ, што је 26% у односу на пројектовани финансијски оквир. Од овог износа 60% реализовано је кроз буџет Града, а 40% из екстерних извора.

Без обзира на наведене чињенице, Градска управа Бијељина је уз огромне напоре и у овој години постигла значајне резултате који представљају наставак јасно дефинисаних циљева Стратегијом развоја Града Бијељина. У погледу кључних приоритета и фокуса за 2017.годину, најзначајнији пројекти који су реализовани су: *Изградња саобраћајне инфраструктуре унутар индустријске зоне*, који доприноси остварењу Секторског циља 2. Настављена је изградња *Центра за социјални рад у склопу кога се налази и Дневни центар за дјецу са сметњама у развоју*. Овај пројекат значајно доприноси остварењу Секторског циља 4.

Мада је за 2017.годину планирано и низ пројеката из пољопривреде као што су: *Организовање пољопривредног кластера*, *Организовање и оснивање нових и ревитализација постојећих пољопривредних задруга*, *Подришка развоју органске производње*, *Сертификација пољопривредних произвођача на подручју Семберије*, услед незаинтересованости пољопривредних произвођача ови пројекти нису реализовани. У наредном периоду планира се редефинисање планова и приоритета у реализацији пољопривредних пројеката.

У погледу утицаја реализације Стратегије на стање макро показатеља, током 2017.године није дошло до значајних промјена у односу на вишегодишњи просјек.

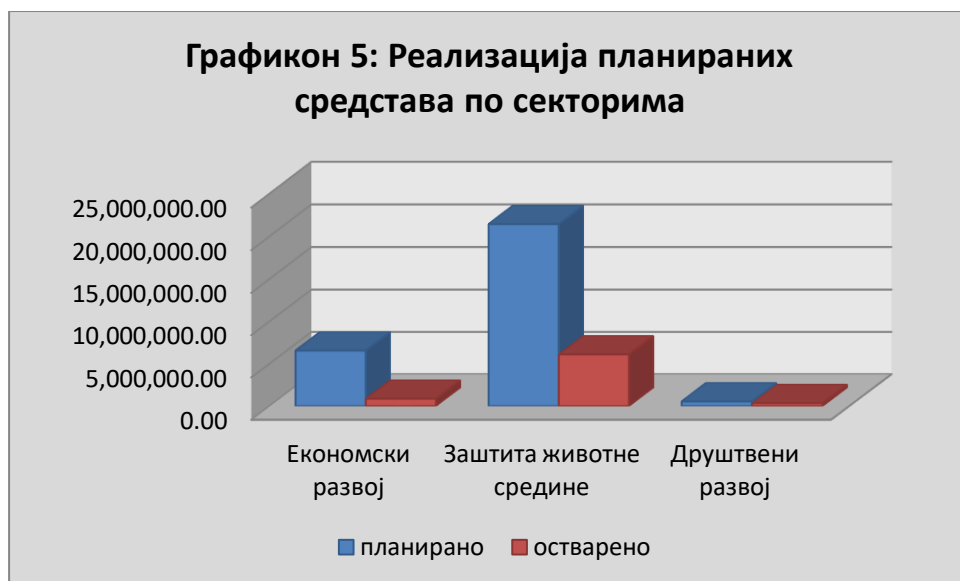
Када је ријеч о закључцима и корективним акцијама у погледу претходне године, највеће препреке су се односиле на ограничена финансијска средства како из властитих тако и екстерних извора, што упућује да у наредном периоду још више пажње треба бити посвећено стварању бољег пословног окружења и амбијента за привлачење нових инвестиција, као и реалнијем планирању пројеката и извора финансирања. Значајно је истаћи да је Град Бијељина, као једна од четири локалне заједнице у БиХ, успјела испунити услове и добити сертификат као локална заједница са повољним пословним окружењем (BFC SEE - Business Friendly Certificate South East Europe). Овај сертификат представља потврду да Градска управа Града Бијељина нуди инвеститорима услуге високог квалитета олакшавајући њихово пословање и да непрестано ради на побољшању пословног амбијента у локалној заједници, што представља предуслов за горе поменуते активности.

3.2. Преглед имплементације Стратегије у извјештајној 2017.години

Планом имплементације за 2017.годину планирана је реализација 31 пројекта. Од укупно започетих 25 пројеката, 15 пројеката је дјелимично реализовано и наставља се у

наредном периоду, 4 пројекта су заустављена, а 6 пројеката није реализовано у 2017. години, планиран почетак реализације у 2018. години.

У наставку је графички приказ реализације пројеката.

Када је ријеч о финансијској реализацији, укупна реализација пројеката износи 26% у односу на план. При томе у структури реализованих пројеката, 60% се односи на финансирање из буџета Града, а 40 % из осталих извора финансирања.

У табелама у наставку је дат детаљан приказ реализованих пројеката у односу на планирано, укупно и по секторима:

Табела 2. Преглед планираних и остварених пројеката у 2017. години

ПРЕГЛЕД (потпуно и дјелимично реализовани пројекти)	Број пројеката	Укупно	Из буџета	Из екстерних извора
ПЛАНИРАНО				
А. Укупан број планираних пројеката	31	28.550.491,00	3.650.065,00	24.900.426,00
% структура финансирања (од А)			12%	88%
У РЕАЛИЗАЦИЈИ				
Б. Укупан број у потпуности или дјелимично реализованих пројеката	25	7.340.628,00	4.408.173,00	2.932.455,00
% у потпуности или дјелимично реализованих пројеката(од А)		26%		
% структура (од Б)			60%	40%

Табела 3. Финансијска пројекција планираних у односу на остварене пројекте распоређених по секторима на основу Плана имплементације за 2017. годину

	Област	Збирна финансијска вриједност пројеката		Структура финансирања реализованих пројеката	
		Планирано	Реализовано	Буџет (%)	Остало (%)
2017	Друштвени развој	550.000,00 КМ	357.912,00 КМ	100%	0%
	Економски развој	6.556.600,00 КМ	874.326,00 КМ	97%	2%
	Еколошки развој	21.443.891,00 КМ	6.108.390,00 КМ	52%	48%
	Укупно	28.550.491,00 КМ	7.340.628,00 КМ	60%	40%

3.3. Кључни резултати и остварени напредак

На основу свих прикупљених и обрађених података о имплементацији пројеката у извјештајном периоду може се закључити да се годишњи резултати рада огледају првенствено у изграђеној чврстој инфраструктури (модернизација путева, изграђен паркинг, наставак изградње Центра за социјални рад и Дневног центра за дјецу са посебним потребама). Највећи напредак је остварен у области заштите животне средине и друштвеног сектора, јер су у оквиру овог сектора реализовани капитални пројекти од највећег значаја, који су кључни за даљи напредак и развој и на које се ослањају даљи пројекти, као надградња. Међутим, велики број пројеката представља активности и мјере које се настављају из године у годину. Планом имплементације предвиђен је велики број мјера (нарочито у друштвеном и економском сектору), које ће се имплементирати и у наредним годинама, па у овом тренутку подаци о реализацији не могу јасно указати на остварени напредак, нити значајно остварење секторских циљева.

Реализовани су и пројекти који нису планирани Стратегијом развоја, али значајно доприносе развоју Града и остварењу релевантних стратешких циљева.

Економски развој

СЕЦ 1: Повећати број МСП-а за најмање 50 са порастом броја запослених у том сектору за најмање 150 до краја 2018. године и СЕЦ 3: Програмима суфинансирања запошљавања и отварања нових радних мјеста остварити пораст броја запослених до 500 у односу на постојеће стање.

У оквиру СЕЦ1 у 2017. години планирано је да се подржи 15 постојећих МСП, најмање 3 постојећа предузетника, као и да се очува 30 радних мјеста у постојећим МСП, односно 5-10 радних мјеста код постојећих предузетника. Ово се остварује, прије свега, преко мјера које континуирано реализује Агенција за развој МСП Града Бијељина, кроз јавне позиве на годишњој основи. Ове мјере се спроводе с циљем

пружања подршке постојећим привредним субјектима у даљем развоју и унапређењу квалитета пословања, подршке и афирмације развоја предузетништва и микро предузећа на подручју Града Бијељина, као и пружања подршке грађанима који желе да започну властити бизнис. Планом имплементације за 2017. годину предвиђено је спровођење 2 пројекта која су у надлежности Одјељења за привреду, а средства се налазе на позицијама Агенције за развој малих и средњих предузећа: *Мјере подстицаја за развој постојећих малих и средњих предузећа на подручју Града Бијељина и Мјере подстицаја за развој предузетништва и микро предузећа на подручју Града Бијељина*. Планирана вриједност ових пројеката износила је 80.000,00 КМ. Средства су планирана буџетом Града Бијељина. Средства из екстерних извора нису планирана, нити их је било.

Агенције за развој малих и средњих предузећа Бијељина за 2017. планирала је и реализовала три јавна позива:

1. Јавни позив за подстицај развоја постојећих малих и средњих предузећа:

Додијељени износ по овом јавном позиву износио је 17.000 КМ, бесповратна средства додијељена су за 3 МСП. Средства су додијељена за запошљавање 3 радника и набавку опреме. Број одржаних радних мјеста је 42.

2. Јавни позив за подстицај развоја „start up“ пројеката привредника/предузетника:

Додијељени износ по овом јавном позиву износио је 11.300 КМ, бесповратна средства додијељена су за почетак пословања и набавку опреме за 6 привредника. Средства су додијељена за запошљавање 26 радника.

3. Јавни позив за подстицај развоја малих предузетника:

Додијељени износ по овом јавном позиву износио је 41.800 КМ, бесповратна средства додијељена су за 21 предузетника. Средства су додијељена за запошљавање 6 нових радника и набавку опреме. Број одржаних радних мјеста је 35.

Укупно одобрена средства за реализацију пројеката који су у надлежности Агенције за развој МСП Бијељина износе 79.600 КМ, за реализацију наведених пројеката, утрошено је 70.100 КМ. На тај начин укупно је подржано оснивање 35 нових радних мјеста и подржано 77 постојећих радних мјеста. Основано је 6 нових привредних субјеката

СЕЦ 2: Отварање најмање 2 нова производна погона са најмање 100 запослених у оквиру постојећих индустријских зона до краја 2018. године и СЕЦ 5: Активностима унапређења квалитета инфраструктуре омогућити радни ангажман за најмање 50 радника на годишњем нивоу у склопу индустријске зоне.

Индустријска зона 2 обухвата простор на сјеверозападном урбаном подручју Бијељине чија површина се простире на површини од 39,5 хектара. Од укупно 37 парцела, у 2017. години је продато 35. Преостале двије парцеле заузимају површину од 40.000 м². Индустријска зона 2 налази се на локацији која је добро повезана са главним транзитним саобраћајницама од Бијељине према Бањалуци, Београду, Новом Саду и Сарајеву.

Са циљем привлачења нових инвеститора и стварања нових радних мјеста, интензивне активности су вођене у правцу потпуног инфраструктурног опремања Индустријске зоне 2. У 2017. години изграђена је главна саобраћајница дужине 650м, постављена је енергетски ефикасна ЛЕД расвјета и обезбијеђена је комплетна комунална инфраструктура (водоводна мрежа у дужини од 785 м, телекомуникационе и гасне инсталације) . Укупно за индустријску зону 2 у 2017. години је инвестирано 525.294,21 КМ(Донација: 174.807,78 КМ, Буџет Града: 350.486,43 КМ)

Имајући у виду да је лицитација за продају земљишта у Индустијској зони 2 завршена тек крајем 2017. године, због неопходних формалности, прва изградња објеката се очекује у 2018. години, након чега ће се створити услови за почетк обављања привредних дјелатности у наведеној зони.

СЕЦ 4: Реализацијом Стратегије развоја туризма општине Бијељина до 2017. године повећати попуњеност смјештајних капацитета за 20%.

Прикупљени су и обрађени статистички подаци о туристичком промету на територији Града Бијељина који служе за интегрисану базу података о броју долазака и ноћења туриста. Од 01.01.2017. године до 31.12.2017. године, Град Бијељину је посјетило 30.005 туриста који су реализовали 57.498 ноћења, што је у односу на прошлу годину повећање за 8,1% долазака и 14,4% ноћења. Од укупног броја реализованих ноћења 57.498 у 2017. години, домаћи туристи остарили су 46% ноћења, а страни туристи остварили су 54% ноћења. Захваљујући ангажовању Туристичке организације и Тржишне инспекције у 2017. години наплаћена је боравишна такса у износу 85.124,58 КМ што је у односу на 2016. годину знатно повећање (77.967,51 КМ).

На унапређењу маркетинга и повећању конкурентности Града Бијељина, Туристичка организација Града Бијељина је израдила промотивни материјал (Туристички водич, Карту града, брошуру „Смјештајни капацитети у Бијељини“, брошуру „Вјерски туризам“, разгледнице, рекламне врећице). Туристичка организација Града Бијељина реализовала је сљедеће манифестације:

Сајам туризма „Бијељина турист“: Ове године учешће је узело 100 излагача, а Сајам је посјетило око 3500 људи; Умјетничка колонија „Саборовање умјетника“: Учешће на Умјетничкој колонији узело је 20 умјетника из Србије, Русије и Македоније, као и 10 умјетника из Бијељине; „Савска регата“: У овој манифестацији учествовало је око 1300 учесника, који су користили 230 чамаца; Туристичко-спортска манифестација „Златни котлић Семберије 2017.“: Учешће су узеле 73 екипе из Србије и Босне и Херцеговине, а саму манифестацију је посјетило неколико хиљада људи уз присуство бројних медија из наведене двије земље.

Према Програму рада за 2017. годину, Туристичка организација Града Бијељина узела је учешће на манифестацијама у Београду, Новом Саду, Крагујевцу, Нишу, Ваљеву, Богатићу, Бањи Ковиљачи, као и на многобројним манифестацијама широм Републике Српске.

Туристичка организација је реализовала веома важан пројекат за Град, а то је „Инфо пулт и сувенирница“, гдје ће сви туристи, али и становници Бијељине имати увид у информације које се односе на туристичке потенцијале Града. Пројекат је успјешно реализован у децембру 2017. године. Такође, Туристичка организација је активно учествовала у пројектима невладиних организација „Бели Анђео“, „Импулс“ и „Лара“. Поред свега наведеног, достављени су и промотивни материјали представницима Републичке туристичке организације, које су они презентовали на међународним сајмовима у Москви, Прагу, Минхену, Лондону, Атини и Тел Авиву.

СЕЦ 6: Повећати приходе пољопривредних произвођача за 15% кроз активности организовања произвођача, јачања материјалних ресурса и људских капацитета

У оквиру СЕЦ6, који се односи на повећање прихода пољопривредних произвођача кроз активности организовања произвођача, јачања материјалних ресурса и људских капацитета организоване су подстицајне мјере преко Аграрног фонда. Од планираних **525.000,00 КМ** из буџета Града и **5.606.600,00 КМ** од Минстарства пољопривреде, водопривреде и шумарства РС, у 2017. години ништа није исплаћено али се планира у

наредном периоду. Пројекти који се односе на органску производњу, организовање и оснивање нових и ревитализацију постојећих пољопривредних задруга, сертификацију и организовање кластера, нису започети у 2017. години, односно заустављени су, прије свега због незаинтересованости пољопривредних произвођача.

Друштвени сектор

СЕЦ 1: До 2018. год. унаприједити образовну понуду и за 15% повећати обим услуга за младе и студенте и СЕЦ 2: Најмање 20% од укупног броја дјеце ће бити укључено у предшколско васпитање и образовање до 2018. године

У оквиру СЕЦ1, који се односи на унапређење образовне понуде и повећање обима услуга за младе и студенте, у 2017. години планирана је набавка 200 комада стручне и универзитетске литературе у Градској библиотеци, као и изградња нових 500м² ОШ у Лединцима.

Реализација пројекта изградње школе је у току (покренута је јавна набавка у децембру 2017. године), уграђена је столарија и дио електоинсталација што омогућава повећан обухват дјеце предшколског и школског узраста за око 500 и створени услови за бољи и квалитетнији рад ученика и наставника. Пројекат се наставља и у наредном периоду. Укупна вриједност је 2,7 милиона пројектантске вриједности. На тај начин учињен је и допринос будућем остварењу СЕЦ2, којим се планира да најмање 20% од укупног броја дјеце буде укључено у предшколско васпитање и образовање до 2018. године. Пројекат – *Набавка стручне и универзитетске литературе* - Планирана средства за 2017. годину износила су 10.000,00 КМ (5.000,00 КМ Град Бијељина и 5.000,00 КМ Народна библиотека „Филип Вишњић“). Међутим због немогућности да се прикупе сви подаци која стручна и универзитетска литература је потребна и гдје се може набавити, пројекат није реализован у 2017. години.

СЕЦ 3: До 2018.године створити просторно-техничке предуслове за унапређење културне понуде града и повећање броја корисника спортско-рекреативних активности за 15%. Пројекти који се односе на овај секторски циљ: *Формирање градског позоришта и Адаптација, реконструкција и санација Соколског дома у Бијељини*, нису били предмет имплементације у 2017.години, али се свакако планирају у наредном периоду.

СЕЦ 4: До 2018. године обезбиједити приступачност јавних објеката и услуга за лица са инвалидитетом и повећати обухват рањивих група становништва социјалним услугама за 15%.

У оквиру СЕЦ4, који је усмјерен ка обезбјеђењу приступачности јавних објеката и услуга за лица са инвалидитетом и повећању обухвата рањивих група становништва социјалним услугама, настављена је реализација Пројекта - *Изградња новог Центра за социјални рад и Дневног центра за дјецу са сметњама у развоју*. Планом буџета Града Бијељина за 2017. годину за реализацију наведеног пројекта обезбијеђена су средства у износу од 200.000,00 КМ. Одлуком о измјени и допуни буџета Града Бијељина за 2017. годину, средства планирана за наставак изградње Центра за социјални рад са Дневним центром за дјецу са сметњама у развоју умањена су на износ од 39.050,26 КМ. Ова средства су утрошена за израду допуне Главног пројекта, као и комуналне сагласности и инфраструктурне прикључке (Водовод и канализација, Електро Бијељина). Завршетак изградње објекта планиран је за 2018. годину, а средства у износу од 1.150.000,00 КМ обезбијеђена су из кредитних средстава као и 50.000,00 КМ из буџета Града Бијељина планираних за вањско уређење.

На основу података Центра за социјални рад током 2017. године услуге Центра користило је око стотину дјеце са сметњама у развоју, док на подручју Града Бијељина живи око 500 дјеце са сметњама у развоју. Такође, око 350 породица су били корисници новчане помоћи, 1.420 корисника је добило додатак за помоћ и његу, а материјалну подршку 130 породица са дјецом са сметњама у развоју.

У оквиру Програма подршке породици, браку и повећању наталитета дозначена су средства из буџета у износу од 15.200,00 КМ, за лијечење стерилитета за 11 брачних парова и 5 парова по 200,00 КМ, као и награда за прворођену бебу у износу од 1.000,00 КМ. Реализована је манифестација „Конференција беба 2017“ са циљем повећања наталитета, за чију намјену је утрошено 2.944,89 КМ.

У оквиру Програма подршке за бригу о старим лицима у установе је смјештено 13 старих лица о којима нема ко да брине (на годишњем нивоу издвојено је 70.848,04,00 КМ), а за 8 старих лица обезбијеђено је пружање услуге у кући (на годишњем нивоу је издвојено 21.200,00 КМ) што износи у односу на планирани број лица 94% реализације (планирани обухват на годишњем нивоу је 16 лица - обухваћено 15 лица). Стамбено је збринута 5 лица, за шта је укупно утрошено 3.783,60 КМ. Планирана средства за овај пројекат су 20.000,00 КМ, а утрошено је 95.831,64 КМ.

Ове мјере које ће бити настављене и у наредним годинама, дугорочно доприносе остварењу стратешког циља који се односи на унапређење друштвеног развоја.

Сектор заштите животне средине

СЕЦ 1: До 2018. године успоставити и учинити доступном базу података о квалитету ваздуха, земљишта и воде, која је неопходна за константно праћење стања животне средине-није било предмет имплементације у 2017. години.

СЕЦ 2: Израђеном и усвојеном просторно планском документацијом за период 2015-2024.године, Град Бијељина кроз нове економске пројекте и пројекте инфраструктуре побољшава стање животне средине.

У 2017. години реализовано је 6 планираних пројеката, а то су: Усвојена измјена и допуна плана парцелације „Центра Велика Обарска“ у Бијељини; Усвојена измјена дијела Просторног плана у Бијељини; Усвојен Урбанистички план Града Бијељина; Усвојена измјена и допуна Урбанистичког плана „Јања“ у Бијељини; Усвојена измјена Регулационог плана „Индустријска зона 2“ у Бијељини; Усвојена измјена Регулационог плана „Индустријска зона 4“ у Бијељини.

СЕЦ 3: До краја 2018. године смањити загађење земљишта, површинских водотока и подземних вода, нетретираним отпадним водама за 20% .

Овај СЕЦ је значајно остварен. У 2017. години је настављен Пројекат *Изградње колектора број 5. и број 2.* За предметни пројекат планирана су средства у износу од 15.755.325,53КМ, од чега је реализовано 4.095.356,15КМ са постотком реализације 25,29%. Средства планирана буџетом Града износе 900.000,00КМ, од чега је реализовано 1.555.908,38КМ са процентом реализације од 172,72%, док предвиђена донаторска средства у оквиру овог пројекта износе 11.501.387,64КМ од којих је реализовано 2.539.447,77КМ са процентом реализације од 22,08%. Реализација пројекта је у току.

СЕЦ 4: Одрживо управљати и уредити додатних 20 ha јавних површина на подручју Града Бијељина.

Као допринос овом СЕЦ реализован је пројекат *Асфалтирање путева, улица и пјешачко бициклистичких стаза на подручју Града Бијељина*, у склопу кога је планирано 860.000,00КМ а реализовано 859.038,99КМ у 2017. години што чини постотак реализације од 99,90%. Средства у износу од 607.908,25КМ су обезбијеђена из буџета Града док су средства у износу од 251.130,17КМ из других извора (30% учешће грађана). Приликом реализације овог пројекта је изграђено око 8,5 километара саобраћајница са асфалтном подлогом и 95м¹ пјешачко бициклистичке стазе. Пројекат је завршен.

СЕЦ 5: Реализацијом мјера енергетске ефикасности и примјеном обновљивих извора енергије до 2018. године смањити емисије стакленичких гасова за 17% на подручју Града Бијељина. Овај секторски циљ се односи на реализацију мјера енергетске ефикасности и коришћења обновљивих извора енергије. У складу са планираним активностима за 2017. годину, Одсјек за локални економски развој и европске интеграције организовао је други пут манифестацију *"Енергетски дани Бијељина 2017."* Ова активност представља једну од мјера промоције енергетске ефикасности која је дефинисана стратешким документима: Акционим планом енергетске одрживости Града Бијељина (СЕАП) и Стратегијом развоја Града Бијељина 2014-2023. Циљ ове манифестације је подизање свијести о обновљивој енергији и енергетској ефикасности, промоција паметног кориштења енергије, размјена знања и искустава.

3.4. Вертикална и хоризонтална усклађеност и ниво интегрисаности

У наредном периоду се наставља и реализација значајних пројеката који се тичу водоснабдијевања, путне инфраструктуре, пројекти промоције енергетске ефикасности и пројекти подстицаја привреде и пољопривреде, који су међусобно повезани и у синергији, који кроз међусекторске утицаје треба да дају значајан допринос остварењу стратешких циљева, а тиме и визије Града Бијељина.

3.5. Реализовани Пројекти који нису планирани Стратегијом, а допринијели су значајном развоју Града

Сарадња са донаторима у 2017.години је била на задовољавајућем нивоу и из донаторских средстава су финансирани/суфинансирани значајни пројекти.

У складу са стратешким развојним циљевима Града и у координацији са релевантним организационим јединицама Градске управе, Одсјек за локални економски развој и европске интеграције припремио је, кандидовао и учествује у реализацији и праћењу низа Пројеката од значаја за развој Града. Одсјек за ЛЕР и ЕИ је у 2017. години кандидовао десет пројектних приједлога од којих је следећих седам одобрено и чија је имплементација у току или завршена.

Пројекат "Практична настава на радном мјесту", програм „Прилика ПЛУС“ – са циљем унапређења наставног процеса кроз отварање могућности свеобухватнијег укључивања предузећа у спровођење практичне наставе.

Одсјек за локални економски развој и европске интеграције, у сарадњи са релевантним школама и привредницима, израдио је пројектне приједлоге за три средње стручне

школе и 7 привредних друштава за одређене грантове који би унаприједили практичну наставу у складу са потребама привреде. Сви пројектни приједлози су одобрени за финансирање од стране Швајцарске Владе. Реализација пројеката обухватила је сет активности које су допринијеле унапређењу практичне наставе и квалитета радне снаге кроз интензивирање дијалога између привреде и образовања и прилагођавање наставних планова и програма. Реализација овог пројекта директно доприноси остварењу СЕЦ1.

Укупна вриједност пројекта је 367.962,25 КМ (Донација: **309.002,25 КМ**; учешће Града: **58.960,00 КМ**).

Пројекат „Унапређење пословног окружења сјевероисточног дијела Републике Српске“- Један од најзначајних пројеката је свакако активности на изградњи нове Индустријске зоне. Имплементиран је уз подршку финансијског механизма Владе РС, ИРБ и Европске Уније, а реализован је у периоду од 13. фебруара 2017. године до 28. октобра 2017. године. Реализацијом пројектних активности је унапређена конкурентност сјевероисточног дијела Републике Српске кроз изградњу саобраћајне инфраструктуре у оквиру Индустријске зоне 2 у Бијељини (390 m); успостављена је међуопштинска сарадња између Бијељине, Лопара и Угљевика; организоване су обуке за представнике града Бијељина и општина Угљевик и Лопаре (креирање и развој инвестиционе понуде), и обуке за представнике привреде (писање пројеката и бизнис планова) са циљем унапређења предузетништва кроз стицање вјештина потребних за коришћење развојних фондова за афирмацију развоја предузетништва. Такође је успостављен Савјет за промоцију потенцијала регије Семберија-Мајевица. Пројекат је кандидован у склопу јавног позива који је расписала ИРБ РС за дојелу средстава из Финансијског механизма за финансирање пројеката интегрисаног и одрживог локалног економског развоја у Републици Српској 2016/2017. Пројекат је кандидован у партнерству са општинама Лопаре и Угљевик, Подручном привредном комором и компанијом „Стеко Центар“. Реализација овог пројекта директно доприноси остварењу СЕЦ2.

Укупна вриједност пројекта је 206.288,56 КМ (Донација: **96.666,82 КМ**; учешће Града: **109.621,00 КМ**).

Пројекат „Локални интегрисани развој“ (ЛИР), трогодишњи је пројекат (2016-2019.), донатор је Европска Унија, а имплементатор UNDP у БиХ. Одсјек за ЛЕР и ЕИ успјешно је аплицирао и Бијељина је једна од 20 ЈЛС из БиХ које су успјеле ући у реализацију овог пројекта. Циљ пројекта је унапређење пословног окружења кроз јачање капацитета и стварање партнерства између представника јавног, цивилног и приватног сектора, као и финансијска подршка у реализацији пројеката који за циљ имају унапређење услова пословања и стварање нових радних мјеста.

Пројекат „Унапређење услова пословања у регији Града Бијељина“ (у оквиру ЛИР пројекта), који је финансијски подржан од Европске Уније, усјешно је реализован у периоду јануар - мај 2017. године.

Пројектне активности су обухватиле: успостављање ЛЕД расвјете дуж главне саобраћајнице у Индустријској зони 2, организацију обука за 25 привредника (писање пројеката и бизнис планова) и покретање иницијативе за успостављање међуопштинског Савјета за промоцију привредних потенцијала регије Семберија-Мајевица.

Укупна вриједност пројекта је 98.630,96 КМ (Донација: **78.140,96 КМ**, учешће Града: **20.490,00 КМ**).

Такође је кроз ЛИР пројекат урађена екстерна евалуација имплементације Стратегије развоја Града Бијељина за период 2014-2016. година која ће послужити као основа за процес ревизије Стратегије развоја Града који ће се одвијати у 2018. години.

Пројекат "Израда информационог система за порез на непокретности и комуналну накнаду" одобрен је за финансирање (у оквиру ЛИР пројекта) и имплементација је започела крајем 2017. године. Реализација ових пројеката директно доприноси остварењу СЕЦ1, СЕЦ 3.

Укупна вриједност пројекта је 48.800,00 КМ (**Донација: 39.040,00 КМ; учешће Града: 9.760,00 КМ**).

Пројекат "Јачање улоге МЗ у БиХ"- Одсјек за локални економски развој и европске интеграције, у сарадњи са Одсјекком за МЗ, успјешно је аплицирао и укључен је од 2016. године у вишегодишњи пројекат под називом „Јачање улоге МЗ у БиХ“, који је финансијски подржан од Влада Швајцарске и Шведске, а проводи га UNDP у 21 ЈЛС у БиХ. Кроз пројектне активности јачају се капацитети у МЗ које су укључене у пројекат и отварају се могућности за унапређење живота грађана кроз аплицирање за екстерна средства у циљу развоја заједнице. Према критеријумима UNDP-а, слједеће МЗ са подручја Бијељине укључене су у пројекат: МЗ Љесковац, МЗ Лединци, МЗ Јања, МЗ Црњелово Доње, МЗ Вук Карацић и МЗ Суво Поље. Појединачни пројекти МЗ базирани су на листи приоритета која је успостављена на форумима грађана и обухватају активности као што су изградња просторија МЗ (Љесковац), обнова свлачионица фудбалског клуба (В.Карацић), изградња пјешачке стазе (Лединци), набавка музичке опреме за Дом културе (Јања), као и обуке за представнике МЗ у циљу изградње и јачања њихових капацитета и компјутерску опрему за све МЗ и Друштвени центар који је кроз пројекат отворен у просторијама МЗ Вук Карацић. Поред наведеног, Пројекат промовише партнерски однос са невладиним сектором и омогућава реализацију друштвено корисних пројеката које у сарадњи имплементирају НВО и МЗ. У 2017. години у Бијељини двије НВО ("Нада" и "Импулс") су успјешно аплицирале са двије МЗ што је резултирало у унапређењу квалитета живота особа са сметњама у развоју и оснаживању жена. Пројекат се наставља до 2019. године. Реализација овог пројекта директно доприноси остварењу СЕЦ4.

Укупна вриједност пројекта је 335.854,42 КМ (**Донација: 258.020,24 КМ; учешће Града: 77.834,18 КМ**). До 2018. године је реализовано 148.411,35 КМ.

Пројекат „Континуираном институционалном сарадњом до одрживих радних мјеста у Бијељини“ кандидован је у склопу јавног позива „Подршка локалним партнерствима за запошљавање у БиХ“ који је расписала Међународна организација рада (ИЛО), а који финансира ЕУ, а одобрен у јуну 2017. године од стране донатора. Пројекат је кандидован у партнерству са Заводом за запошљавање РС-филијала Бијељина, Техничком школом „Михајло Пупин“, Факултетом пословне економије Бијељина, Подручном привредном комором и компанијама “Стеко Центар” и „Мега Дрво“. Пројекат за циљ има унапређење пословног окружења, примарно кроз обуку и преквалификацију незапослених лица у дрвопрерађивачком сектору и њихово запошљавање, као и samozapoшљавање.

Пројектне активности обухватају успостављање система и механизма комуникације између кључних актера из области образовања и тржишта рада на локалном нивоу – кроз активирање Савјета за запошљавање и образовање на нивоу Града; јачање капацитета ССШ „Михајло Пупин“ Бијељина за извођење стручне праксе и обуке кроз

набавку ЦНЦ машине за обраду дрвета; спровођење обуке/преквалификације дефицитарних кадрова и осигурано запошљавање код послодаваца из дрвопрерађивачког сектора (30%); подршка samozapošljavanju кроз подстицајна средства и сет предузетничких обука (20 обучених, 10 нових предузетника). Реализација ових пројеката директно доприноси остварењу СЕЦ1, СЕЦ 3.

Укупна вриједност пројекта је 412.791,87 КМ (**Донација: 352.328,31 КМ; учешће Града** кроз редовне плате запослених у ГУ који реализују пројекат: **60.463,56 КМ**).

Пројекат „ReLOaD-Регионални програм локалне демократије на западном Балкану“, Вишегодишњи пројекат, финансира Европска унија, а проводи УНДП. Циљ ReLOaD пројекта је јачање партнерстава између локалних заједница и цивилног друштва ширењем успјешног модела транспарентног финансирања пројеката организација цивилног друштва из буџета јединица локалне самоуправе. Такође, пројекат настоји осигурати веће грађанско учешће у процесима доношења одлука и унаприједити пружање јавних услуга за све грађане у локалним заједницама. Укупна вриједност одобрених пројеката у 2017. години за 6 НВО је 187.925,10 КМ (**Донација: 128.694,87 КМ, учешће Града: 59.230,23 КМ**).

Пројекат „Побољшање система за превенцију и заштиту од поплава у Граду Бијељина и општинама Лопаре, Шековићи, Сапна и Теочак“. Циљ пројекта је јачање капацитета циљних локалних заједница у спречавању поплава, као и заштите грађана од других потенцијалних природних непогода.

У 2017. години извршена је примопредаја опреме и материјално-техничких средстава између Невладине организације "Центри цивилних иницијатива" и цивилне заштите Градске управе и то: 4 пластична чамца (полиетилен), 2 приколице за чамце и 2 ручне радио станице. У септембру 2017. године реализована је обука за 15 сертификованих спасилаца на отвореним водама и реализовано је чишћење канала у Љељенчи у дужини од 1100 метара. Пројекат је реализовала НВО "Центри цивилних иницијатива", уз финансијску подршку Делегације Европске уније у БиХ.

Укупна вриједност пројекта за 5 локалних заједница износи око 300.000 КМ, од чега је у град Бијељину инвестирано **60.000,00 КМ (Донација: 50.000,00 КМ; учешће Града: 10.000,00 КМ)**.

Канцеларија за националне мањине - У оквиру Одјељења за друштвене дјелатности у 2017. години, отворена је Канцеларија за националне мањине, са циљем унапређења пружања услуга представницима мањина у граду Бијељина. Град Бијељина је постао прва јединица локалне самоуправе на Балкану која је реализовала наведени пројекат.

Укупна вриједност реализованих/завршених пројеката уз помоћ неповратних донаторских средстава у 2017. години износи 1.718.253,16КМ (Донација: 1.311.892,60 КМ; учешће Града: 406.358,97 КМ).

У 2017. години унапријеђена је инфраструктура Града реализацијом сљедећих пројеката:

1. *Изградња инфраструктуре путева и улица у сарадњи са Федералним министарством за расељене особе и избјеглице* – За реализацију овог пројекта издвојена су средства у износу од 151.186,96КМ од чега је из буџета Града издвојено 75.593,48КМ, а Федерално министарство за расељене особе и избјеглице 75.593,48КМ.

Приликом реализације овог пројекта изграђено је 1.380м¹ саобраћајница са асфалтном подлогом.

2. *Изградња кружне раскрснице "Блед"* - У склопу модернизације путне мреже на подручју Града Бијељина у 2017. години су изведени радови на изградњи кружне раскрснице на укрштању улица Николе Тесле, 27. марта, Жртва фашистичког терора и Српске војске (кружна раскрсница „Блед“). Вриједност изведених радова износи 128.851,96 КМ, пројекат је у потпуности финансиран из буџета Града Бијељина.

3. *Изградња-проширење водоводне мреже* - У складу са Одлуком о поступку и критеријумима за суфинансирање пројеката мјесних заједница на подручју Града Бијељина, Град учествује у суфинансирању изградње-проширења водоводних мрежа у износу од 80% а грађани 20%. У склопу реализације наведеног пројекта потписана су укупно 24 уговора у износу од 194.024,39 КМ, од чега су 155.219,51 КМ средства из буџета Града Бијељина и 38.804,88 КМ средства мјесних заједница. Предметни уговори су реализовани, а укупна дужина новоизграђене водоводне мреже износи 2847м¹.

4. *Санација водоводне мреже* - Програмом изградње комуналне инфраструктуре на територији Града Бијељина за 2017. годину планирана су средства за санацију водоводних мрежа у циљу смањења губитака на мрежи. Између Града Бијељина и АД "Водовод и канализација" Бијељина, закључен је Споразум о реализацији програма за смањење губитака у водоводној мрежи и заштити животне средине. На основу наведеног споразума извршена је реконструкција водоводних мрежа у укупној дужини од 271 метар (улица Марка Миљанова у дужини од 48 м, улица Владике Гаврила у дужини од 80 м и улица Карађорђева, Дворови, у дужини од 143 м). Укупна вриједност изведених радова износи 20.031,66 КМ, средства су обезбијеђена из буџета Града Бијељина.

5. *Изградња и реконструкција топловодне мреже* - Програмом изградње комуналне инфраструктуре на територији Града Бијељина за 2017. годину извршени су потребни радови и набавка материјала на реконструкцији и изградњи топловодне мреже у улицама Мајора Драгутина Гавриловића, Светог Саве и Доситеја Обрадовића, у вриједности од 196.226,04 КМ.

Укупна вриједност пројеката је 690.321,00 КМ (Буџет Града: 575.922,65 КМ, Екстерни извори: 114.398,36 КМ).

Укупна вриједност свих пројеката који нису планирани Стратегијом развоја, а реализовани су у 2017. години износи: 2.408.574,16 КМ (Буџет Града: 982.281,00 КМ Донација: 1.426.290,96КМ)

4. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ КАПАЦИТЕТИ ГРАДСКЕ УПРАВЕ И САРАДЊА СА БИТНИМ АКТЕРИМА

Послове централне координационе јединице за управљање развојним активностима (ЈУРА) у Градској управи Града Бијељина проводи Одсјек за локални економски развој и европске интеграције. Овај Одсјек је носилац имплементације и управљања развојем Града, уз стручну подршку других одјељења Градске управе, а нарочито Одјељења за привреду, Одјељења за пољопривреду, Одјељења за стамбено-комуналне послове и заштиту животине средине, Одјељења за друштвене дјелатности и Одјељења за просторно уређење.

Градска управа града Бијељина има компетентне и образоване људске ресурсе, који су флексибилни и спремни на промјене, односно побољшања, кроз континуирану едукацију, модернизацију рада и стално усавршавање процеса и процедура. Током претходног периода уз помоћ UNDP/ILDP пројекта, запослени у Градској управи и битни актери из заједнице савладавали су процедуре за планирање, праћење, вредновање и извјештавање (ППВИ) о имплементацији Стратегије развоја.

Град Бијељина сарађује са битним актерима и његује јавно-приватни дијалог. На основу тога значајно је прије свега поменути добијање међународног сертификата као једна од четири прве локалне заједнице у БиХ са повољним пословним окружењем (BFC SEE - Business Friendly Certification South East Europe). Овај сертификат представља потврду да Градска управа Града Бијељина нуди инвеститорима услуге високог квалитета олакшавајући њихово пословање и да непрестано ради на побољшању пословног амбијента у локалној заједници.

5. КЉУЧНИ МАКРОЕКОНОМСКИ ПОКАЗАТЕЉИ

Град Бијељина је други Град по развијености у Републици Српској, са територијом од 734 км². Град је привлачан по самој локацији коју заузима, на тремеђи три државе БиХ, Хрватска и Србија. Град Бијељина је на територији Републике Српске и представља регионални центар сјевероисточне Републике Српске. Најважнији природни ресурси овог подручја су плодно земљиште, геотермална вода (на дубини 1.350 м са температуром 75°C), 1.700 сунчаних сати годишње. Према прелиминарним резултатима пописа из 2013. године, на подручју Града Бијељина је регистровано 114.633 становника (8% становника Републике Српске). Међутим, Град Бијељина наводи да се ради о већем броју становника (135.000), јер званични подаци пописа не укључују студенте који студирају у Бијељини и грађане који тренутно раде у иностранству, а који имају регистровано пребивалиште у Граду Бијељина. Кретање важних макроекономских показатеља у претходне двије године, који се односе на Град Бијељину, представљени су у наредној табели (која садржи доступне податке за 2016. и 2017. годину):

Р. Б.	ОСНОВНИ ИНДИКАТОРИ РАЗВОЈА	Индикатор	Полазно стање					
			2016.			2017.		
			Укупно	М	Ж	Укупно	М	Ж
	СТЕПЕН РАЗВИЈЕНОСТИ (РС)	Индекс						
	Становништво	Број	114.633			114.633		
1	Запослених становника	Број	20.875	11.553	9.332	21.671	11.912	9.590
		%	19%			19%		
2	Незапослених становника	Број	11.911	6.033	6.692	11.120		
		%	11%			10%		
3	Бруто домаћи производ	Износ	817.791.822			817.791.822		
		По глави	7.134			7.134		
4	Инвестиције на територији ЈЛС	Износ	6.888.805,31					
5	Број пословних субјеката	Омјер	9.444			9.681		
6	Просјечна нето плата у КМ	Износ	789			772		
7	Број ученика основних и средњих школа	Број	12.737			12.628		
8	Корисници социјалне заштите	Број	5.581			5.000		
9	Број љекара/1000 становника	Омјер	2,6			2,8		
10	Износ реализованих средстава за приоритете из развојне стратегије (из буџета Града)	Износ	3.453.126,00			4.239.479,00		
	ДОПУНСКИ ИНДИКАТОРИ РАЗВОЈА							
1	Удио реализованих капиталних инвестиција у	Омјер	-			-		

	будету ЈЛС						
2	Укупан број регистрованих пољопривредних газдинстава	Број	5.559			6.117	
3	Број корисника социјалне помоћи	Број	24/1000			469	
4	Здравствено осигураних лица у односу на укупно становништво	Омјер					
5	Број активних чланова у институцијама културе (Центар за културу, Музеј, библиотека)	Број	6.000			6.020	
6	Број активних чланова у спортским институцијама	Број	5.200			5.000	
7	Доласци туриста	Број	27.724			30.005	
8	Ноћења туриста	Број	49.983			57.498	
9	Покривеност домаћинстава са приступом контролисаној води за пиће	Број	око 32.000			око 33.300	
10	Покривеност домаћинстава одвозом тврдог отпада	Број	24.200			30.000	
11	Број насељених мјеста без асфалтиране путне комуникације	Број	0			0	
12	Број домаћинстава без приступа електричној енергији	Број	0			0	
13	Просјечна измјерена вриједност CO ₂ ug/m ³	Тона	953			953	

Индикатори друштвеног развоја указују на добру покривеност становништва здравственим услугама, солидно учешће у културном животу и постојање релативно добрих комуналних услуга. Незнатно је повећан проценат покривености домаћинстава водоводном и канализационом мрежом, као и одвожењем чврстог отпада.

Просјечна нето плата за 2016. годину износила је 17 КМ више у односу на 2017. годину, али је број пословних субјеката, као и број запослених лица повећан.

Прикупљени и обрађени статистички подаци о туристичком промету на територији Града Бијељина указују на повећање долазака туриста у Бијељину за 8,1% и ноћења за 14,4% у односу на 2016. годину. Домаћи туристи остварили су 46% ноћења, а страни туристи остварили су 54 % ноћења.

6. ЗАКЉУЧЦИ, ПОУКЕ И ПРЕПОРУКЕ

Након анализе прикупљених информација и података везаних за динамику и финансијску имплементацију пројеката и мјера дефинисаних Планом имплементације за 2017. годину констатовано је да је наведеним планом предвиђена имплементација 31 пројекта укупне вриједности 24.076.665,00 КМ. Од тога, у 2017. години започета је имплементација укупно 25 пројеката. Укупна вриједност имплементираних пројеката је 7.340.628,00 КМ што је 26% у односу на пројектовани финансијски оквир. Из овога може се закључити да је стопа имплементације пројеката ниска, као и да је нереално много планирано из вањских извора. Такође битно је узети у обзир да је Градска управа приступила новом начину планирања по МиПРО методологији и да су несумњиво начињени одређени пропусти у дефинисању приоритета и њиховом интегрисању у стратешке и секторске циљеве, што посебно ствара проблеме како приликом израде трогодишњих планова имплементације, тако и приликом самог реализовања пројеката/мјера и извјештавања о истом.

На сједници, одржаној 09.03. 2018. године Координационо тијело за праћење имплементације Стратегије развоја града Бијељина разматрало је Нацрт овог извјештаја и усвојило следеће закључке:

- У циљу што квалитетнијег имплементирања Стратегије, неопходно је да се активирају сви чланови Координационог тијела, и интерни и екстерни;
- Потребно је више пажње посветити реалном планирању и сагледавању евентуалних ризика, како би реализација Стратегије била на вишем нивоу;
- Приликом доношења секторских стратегија и планских докумената, више пажње посветити синхронизацији са кровним стратешким документом на нивоу Града, као и са релевантним стратегијама на ентитетском и државном нивоу;
- У току процеса ревизије Стратегије развоја у 2018. години укључити препоруке екстерне евалуације имплементације Стратегије развоја која је урађена у децемберу 2017. године (превенцију и заштиту од природних катастрофа, уградити повезнице са ЕУ Агендом 2030 и одрживим развојним циљевима, укључити сарадњу са дијаспором);
- Како би се истакла спона између Града и НВО, у Извјештају навести детаљније пројекте који се реализују или су реализовани;
- Извршити интезивнији надзор рада носилаца активности како би се реализација пројеката подигла на виши ниво.

Координационо тијело за праћење
имплементације Стратегије развоја
Града Бијељина

Проф. др Владо Симеуновић